

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mechlinia Illustrata Luce Miraculorum S. Francisci Xaverii
Orbis Utriusque Solis Ac Thaumaturgi Chronicis Distichis
evulgata Anno M.D.C.LXVI.**

Grumsel, Gérard

Mechliniae, 1666

Elegia Tertia. Ex Puerperis partu & eò spectantibus liberatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11918

SIC CerebrI partes, VegetI sensVs qVe VaLebVnt:
CresCet & eXVLlbVs VIta saLVsqVe MaLIs.

ELEGIA TERTIA.

Ex Puerperis partu & eò spectantibus
liberatis.

Quam ab Avroræ popVLIs Vbi LVCIfer eXI^t,
MoX fVgat æthereā nVbILa CVnCta faCe:
LVCet & HesperiIs, ILLIC Vt LVXIt eoIs;
AC patrIVM CVIVIs eXhIbet ore IVbar.
soL Ita XaVerIVs nVLLo non teMpore BeLgIs
LVCet, & eXhIbItas eXpLICat aXe faCes.
TaLIs In oCCasV est, qVaLIs speCtatVs In ortV:
AVXILLo popVLIs MIlIs hIC VsqVe VenIt.
Et LeVat hIC LVCTVs, & nVbILa qVæqVe DoLorIs:
Et foVet hIC patVLo gaVDIa LaXa sInV.
ÆgraqVe qVæ f Verat, tanto sVb VInDICe VIVIt
TVta pVerperIo fæMIa qVæqVe sVo.
IVnXerat ELIsabeth LVstrIs DVo LVstra DVobVs;
NeC faCILIs partV, neC LeVIIs aLVVs erat.
seV foret ID VItlo pVerI, neXVsVe MagIæ;
Non eXILE sVo Ventre Latebat onVs.
NIL IVVat hIC sVCCo VarIIlsqVe LIqVorIbVs VtI:
NeC ManVs hIC VIres, ars neqVe segnIs habet.
QVIn qVerVLIs sonVere fores VLVLatIbVs; & Vos
FVnestæ hInC LæVVVM ConCroCIastIs aVes.
Nata, parens, DIXIt, CVr te tVa soMnIa VeXant?
SospIte XaVerIo sat qVoqVe sospes erIs.
DIXIt; & appLICVIt DIVI VIX plignora CoLLO;
EXpLICitoqVe fVIt robore faCta parens.

NeC

Sic cerebri partes, vegeti sensusque valebunt:

Crescit & exulibus vita salusque malis.

ELEGIA TERTIA.

Ex Puerperis partu & eò spectantibus
liberatis.

Qualis ab Auroræ populis ubi Lucifer exit;
Mox fugat æthereâ nubila cuncta face.

Lucet & Hesperiis, illic ut luxit Eois;
Ac patrium cuivis exhibet ore jubar.

Sol ita *Xaverius* nullo non tempore Belgis
Lucet, & exhibitas explicat axe faces.

Talis in occasu est, qualis spectatus in ortu:
Auxilio populis mitis hic usque venit.

Et levat hic luctus, & nubila quæque doloris;
Et fovet hic patulo gaudia laxa sinu.

Ægraue quæ fuerat, tanto sub vindice vivit
Tuta puerperio fæmina quæque suo.

Junxerat Elisabeth (s) lustris duo lustra duobus;
Nec facilis partu, nec levis alvus erat.

Seu foret id vitio pueri, nexusve Magiæ;
Non exile suo ventre latebat onus.

Nil juvat hinc succo variisque liquoribus uti:
Nec manus hinc vires, ars neque segnis habet.

Quin querulis sonuere fores ululatibus: & vos
Funestæ hinc lævum concrocitastis aves.

Nata, parens, dixit, cur te tua somnia vexant?
Sospite *Xaverio* sat quoque sospes eris.

Dixit; & applicuit Divi vix Pignora collo;
Explicitoque fuit robore facta parens.

nisi

L 2

Nec

(s) Elisabetha van-
den Dach 1660.
23. Iunii.

NeC tVLI aVXILII pVer hIC MInVs Ipse parente:

XaVerIo CoLICVs sospIte LangVor abIt.

BIls qVeqVe seX baCChans IansenIa pLanXerat horas:

NeC LVCIna ManV fVnCra IVVante VenIt.

Vt tenVlt DIVI pIgns; MoX proLe soLVta est;

VenIt & AVthorI grata fVtVra sVo.

EnIXVra DIV fVerat RosenIa ConIVX;

Et graVIDVs IVsto ponDere Venter erat.

At fVgIVnt VIres, noCet & LVCIna: neC ILLaM,

A VXILIatrICI qVI IVVet arte, VenIt.

VIX sVperest MaCles; & aDVrItVr æstIbVs. Vnà

In pVeroqVe parens, InqVe parente pVer.

sæpe faVens ChIron, RosenI hIC ConsVLe, DIXIt;

Vna, VeL hIC DVpLeX pLaga fVtVra. tVa est.

XaVerIo Da Vota patrI: DeDIt ILLe; fVItqVe

TVta parens pVero, tVtVs Vt Ipse pVer.

CLara sVIls satIs est hel! proLIBVs ELstIa ConIVX;

VnICa qVæ qVInIs qVInqVe sepVLChra DeDIt.

HIls tVMVLVs Venter fVIt, aC oCCasVs In ortV:

HeI! neqVe LVstraLes hIC tVLIt ortVs aqVas.

LVstratVr saCrIs; nIhIL hIC LVstraLia prosVnt:

XaVerII fVerat VIInDICIs ILLVD opVs.

hVnC aDIt, hVIC sVppLeX SanCto se DeVoVet VnI:

NeC CVræ spes est VIsa fVIsse LeVIs.

NVnC frVCtV spe pLena VterVM CresCente gerebat;

HeV! rVber eX toto Corpore fLVXVs abIt.

FraCta Labat CerVIX; LangVesCVnt VIrIbVs artVs:

VentrIs ab assIDVo VVLsa DoLore IaCet.

MVnItVrqVe saCrIs, aC theCâ eX peCtore pensâ:

VerbaqVe VIX totIs VoCIBVs ILLa refert,

eIa

- Nec tulit auxilii puer ^(t) h̄ic minùs ipse parente:
Xaverio colicus fōspite languori abit.
 Bis quoque sex bacchans Jansenia ^(u) planixerat horas:
 Nec Lucina manu functa juvante venit.
 Ut tenuit Divi Pignus, mox prole soluta est:
 Venit & Authori grata futura suo.
 Enixura diu fuerat Rosenia ^(w) coniux;
 Et gravidus justo pondere venter erat.
 At fugiunt vires, nocet & Lucina: nec illam,
 Auxiliatrici qui juvet arte, venit.
 Vix supereft macies, & aduritur æstibus unā
 In pueroque parens, inq̄e parente puer.
 Sæpe favens Chiron, Roseni h̄ic consule, dixit:
 Una, vel h̄ic duplex plaga futura tua est.
Xaverio dā vota Patri: dedit ille; fuitque
 Tuta parens puero, tutus ut ipse puer.
Clara suis fatis est hei! prolibus Elſtia ^(x) conjux,
 Unica quæ quinis quinque sepulchra dedit.
His tumulus venter fuit, ac occasus in ortu:
 Hei! neque lustrales hic tulit ortus aquas.
Lustratur sacris, nihil h̄ic lustralia prosunt:
 Xaverii fuerat vindicis illud opus.
Hunc adit, huic supplex sancto se devovet uni:
 Nec curæ spes est visa fuissē levis.
 Nunc fructu spe plena uterum crescente gerebat;
 Heu! ruber ex toto corpore fluxus abit.
Fracta labat cervix: languescunt viribus artus:
 Ventris ab assiduo vulsa dolore jacet.
Muniturque sacris, ac thecā ex pectore pensā:
 Verbaque vix totis vocibus illa refert.

^(t) Ejusdem Filius 1660. 20.
 Septembris.

^(u) Anna Jansen 1660. Mechlinia.

^(w) Joanna Leentgens uxor Ludovicū Roofens 1661. in Elavyt.

^(x) Catharina van Hoef uxor Petri vander Elſt 1662. Aprilis. Lura.

MECHLINIA ILLUSTRATA

Ela saLVs patrIæ / te VInDICe BeLGICa teLLVs
 VIVIt, & aff LICtIs LVX DIVtVrna VenIt.
 SIC Deserta LICet, faC te ne Deserar Vno:
 AC parIter fastIs hoC faC Inesse tVIls.
 ADIICe serVatIs nVrIbVs tot oVantIbVs VnaM:
 SVnt qVoqVe, sVnt operæ tot noVa sIgnA tVæ.
 SI tVLerIt partVs, Vates tVa gesta LoqVentVr;
 EXVVIlsqVe tVIls DebIta seMper ero.
 Cor tIbI grata parens, argentea pIgnora, fIgaM:
 seD tIbI pLVs Infans pIgnorIs Instar erIt.
 DIXIt, & abreptIs sVbItò sIne sensIbVs hæsIt:
 Et VeLVtI LangVens eXanIMIsqVe fVI.
 RVrsVs Vt orsa LoqVI est; aDerIt XaVerIVs, InqVI:
 Non ea sVnt Vanâ sIgnA reLata ManV.
 LVX aDerat, ChIronqVe probo bene DoCtVs ab VsV,
 CaVsaqVe, CVr pVero ConsVLeretVr, erat.
 LæVa CrVCIs tItVLo, pVgnat ManVs aLtera LVCe:
 XaVerIIqVe sonVs Creber In ora VenIt.
 Ter proCVL hVnC Mystes VbI nVnCVpat, ELstIa feLIX
 PartVrIt, aC fœtV soLVIItVr Ipsa sVo.
 HInC LaChrIMæ, hInC pLaVsVs: sVperat, feLIXqVe VIRILI
 Est pVero genItIIX, est genItIICe pVer.
 VtqVe VenefICIs est VInDICe Libera DIVo;
 SIC VoVet hæC VIres hVIVs, & aCta LoqVI.
 QVID LoqVar, Vt tVLerIt LaCtantIbVs ILLe saLVbres
 AVXILII è CæLo, præsIDUqVe VIas?
 proLe feraX, hel! LaCte parens, sVCCoqVe Carebat:
 VIX qVoqVe fons hVIVs sat LIqVet Ipse MaLI.
 pharMaCa nVLLa IVVant: qVerVLVs VagItqVe, sVæqVe
 NVtrICIs parCo LaC bIbIt ore pVer.

Eia salus patriæ! te vindice Belgica tellus
 Vivit, & afflictis lux diuturna venit.
 Sic deserta licet, fac te ne deserar uno:
 Ac pariter fastis hoc fac inesse tuis.
 Adjice servatis nuribus tot ovantibus unam;
 Sunt quoque, sunt operæ tot nova signa tuæ.
 Si tulerit partus, vates tua gesta loquentur;
 Exuviisque tuis debita semper ero.
 Cor tibi grata parens, argentea pignora, figam:
 Sed tibi plus infans pignoris instar erit.
 Dixit, & abreptis subito sine sensibus hæsit:
 Et veluti languens exanimisque fuit.
 Rursus ut orsa loqui est, aderit Xaverius, inquit:
 Non ea sunt vanâ signa relata manu.
 Lux aderat; Chironque probo bene doctus ab usu,
 Causaque, cur puero consuleretur, erat.
 Læva Crucis titulo, pugnat manus altera luce:
 Xaveriique sonus creber in ora venit.
 Ter procul hunc Mystes ubi nuncupat, Elstia felix
 Parturit, ac scetu solvitur ipsa suo.
 Hinc lachrimæ, hinc plausus: superat, felixque virili
 Est puero genitrix, est genitrice puer.
 Utque veneficiis est vindice libera Divo,
 Sic votet hæc vires hujus, & acta loqui.
 Quid loquar ut tulerit lactantibus ille salubres
 Auxilii è cælo, præsidique vias?
 Prole ferax, hei! laete (^y) parens succoque carebat:
 Vix quoque fons hujus sat liquet ipse mali.
 Pharmaca nulla juvant: querulus vagitque, suæque
 Nutricis parco lac bibit ore puer.

Crux

(y) Isabella Key
meoghe 1660.25.
Aug. Mehlbinæ.

CrVX erat hæC IgItVr Mæstæ neqVe parVa parentI;
NVLLaqVe VeL sVCCI, spesVe LIqVorIs erat.

Ast VbI tot ChartIs DIVI bene faCta reVoLVIt;
XaVerIVs LaCtIs, DIXIt, hIC aVCtor erIt.

Ite sVperVaCVæ nVtrICes, Ite noVerCæ:
soLVs hIC VberIbVs LaC VoVet VsqVe MeIs.

DIXIt; & eXVIIIs saCra hæC DonarIa VoVIt:
Vbera neC sVCCo post CarVere sVo.

Te qVoqVe nVnC VLCVs LæVæ MartIna papILLæ
IVsserat heV! qVerVLâ non nIsI VoCe LoqVI.

NVLLa thoriIs reqVIes, oCVLos sopor VsqVe reLIqVIt:
VIX tenVes sVMVnt ora CoaCta CIBos.

Gangrenæ MetVs est, nIger hVnC CarbVnCVLVs aVget:
neC qVoqVe feLICI qVI IVVet arte, VenIt.

Ah! qVID agas? MonIto sapiens TyronIs IesV
XaVerIo sVppLeX soLVere Vota VoVes.

OrsaqVe VIX f Veras, & faVIt, & annVIt æther:
Et VIgor, aC VIres MoX reDIere tVæ.

VberIs & VIrVs proCVL eXpVI It aLta CICatIX:
Et DoLor, & roDens, qVæ patet, VLCVs abIt.

OCtaVâ te LVCe reDVX tyro ostIa pVLsans
VIDIt ab VLCerIbVs ConVaLVIsse tVIIs.

DenIqVe qVæ patItVr, MaLa qVæqVe pVerpera passa est;
XaVerII IVgI pressa LegVntVr ope.

serVat hIC InnoCVas CVM proLIbVs VsqVe parentes;
QVasqVe petVnt VIreIs hIC bene CVLTVs habet.

hoC IgItVr feLIX MeChLInIa sospIte VIVIs;
EVehIs hoC VICtrIX, qVæ patet, orbe CapVt.

SIIs LICet & terrIs nVtrito CLara philIppo;
CLarIor hoC stabILI pIgnore seMper erIs.

Crux erat hæc igitur mæstæ, neque parva, parenti:

Nullaque vel succi, spesve liquoris erat.

Ast ubi tot chartis Divi bene facta revolvit;

Xaverius lactis, dixit, hic auctor erit.

Ite supervacuæ nutrices, ite novercæ:

Solus hic uberibus lac vovet usque meis.

Dixit; & Exuviis sacra hæc donaria vovit:

Vbera nec succo post caruere suo.

Te quoque nunc ulcus lœvæ Martina (z) papillæ

(z) *Martina Strijf*

bol 1660. in

Waelhem.

Jusserat heu! querulâ non nisi voce loqui.

Nulla thoris requies; oculos sopor usque reliquit:

- Vix tenues sumunt ora coacta cibos.

Gangrenæ metus est; niger hunc carbunculus auget,

Nec quoque felici qui juvet arte venit.

Ah! quid agas? monito sapiens Tyronis JESU

Xaverio supplex solvere vota voves.

Orsaque vix fueras; & favit, & annuit Æther:

Et vigor, ac vires mox rediere tuæ.

Vberis & virus procul expuit alta cicatrix:

Et dolor, & rodens quâ patet ulcus abit.

Ostavâ te luce redux Tyro ostia pulsans

Vidit ab ulceribus convaluisse tuis.

Denique quæ patitur, mala quæque puerpera passa est,

Xaverii jugi pressa leguntur ope.

Servat hic innocuas cum prolibus usque parentes;

Quasque petunt vireis hic bene cultus habet.

Hoc igitur felix Mechlinia Sospite vivis;

Evehis hoc victrix quâ patet orbe caput.

Sis licet & terris nutrita clara (a) Philippo;

Clarior hoc stabili Pignore semper eris.

M

(a) *Philippus I. a.
Maximiliane Pæ-
tre Mechliniam
misus A. 1485.
S. FRAN-*